

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Egészévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egészévre 20 „

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Császó József.

Egyeszmű ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

I. Péter király.

jun. 24.

Bevonul a belgrádi véres emlékü konakba, elfoglalja a szerb trónt Karagyorgye, a meggyilkolt fekete György utódja, Karagyorgyevics Péter.

I. Péter király egyhangulag megválasztott ura a kis Szerbiának. Hisszük, hogy a sok viszontagság után, mely a szomszéd államot sujtotta, az egyetértés, a termékeny munka és a felvirágzás korszakába lép Szerbia.

Kivánatos ez nemcsak ama kapcsolatnál fogva, mely Szerbiát a magyar-osztrák monarchia hatalmi szférájába vonzza, de általános emberi szempontokon kívül a Balkán tökéletes nyugalma érdekében is. És remélhető, hogy a művelt, európai látókörű Karagyorgyevics Péter — bár jelentékenyen korlátozott felségjogokkal — úgy kormányozza nemzetét, hogy belső megelegedést és összhangot teremj, kifelé pedig erősíti Szerbia politikai hitelét s különösen kulturáját, melyen Sándor király meggyilkolásával sokáig

el nem mosható bűnös szennyfolt esett.

A rémuralom és forradalmi hangulat után az állami élet rendes ösvényére zökkent vissza a szerb nemzet. Sajnos, vér- és könytengeren keresztül jutott idáig, de most már örvendetes, hogy az alkotmányosság jelében áll ismét Szerbia. Péter király egyike lesz Európa azon uralkodóinak, akik kiválnak jog- és törvénytiszteletükkel, alkotmányos fölfogásukkal és a nemzeti törekvések méltánylásával. Az új szerb király ötven esztendőn keresztül, melyet idegenben töltött, megtanulhatta, becsülni a nemzetek legragyogóbb és legféltettebb kincsét: az alkotmányt és ezzel a nemzeti becsületet.

Magyarország álláspontja Szerbiával szemben nem változhatik, ha Péter király tovább is föntartja és ápolja azt a barátságos viszonyt, mely még Milán király idejében szövődött a magyar és szerb trón között. Az ötvenes években Sztrati-mirovics osztrák generális Kossuth Lajoshoz intézett levelében elismerte, hogy a magyar szabadság-

harc vezírvataros napjaiban nem kellett volna a szerbeknek fegyverrel rontani a függetlenségeért és alkotmánya sértetlenségeért küzdő dicső magyarságra. Az osztrák katoná azt írta akkor, hogy Szerbia rá van utalva Magyarország szimpátiájára s a két állam között az érzelmek teljes harmóniájának kell uralkodnia.

Ez a tanítás talán emlékezetében van még Péter királynak. És a szerbek, akiknek barátságos közeledése a lovagias és politikailag érett magyarokhoz soha sem volt az ő kárakra, bizonyosan követni fogják királyukat a kölcsönös rokonszenv és bizalom törekvéseiben. Szerbiában most talán tulsulyra vergődött a russzofil elem, de a józabbak és nyugotiabbak e barátság kedvéért nem hanyagolhatják el a műveltség kibontakozó fényében pompázó magyar nemzetet.

Szerbia rendelkezett magával és államhoz illő komolyságot, megfontolást tanusított. Boldog nemzet, mely sorsát kezében tartva, ily szerencsés megoldást talál. Boldog nemzet, mely nemzeti uralkodót emelhet élére.

Levél Taorminából.

1903. jun. hó

A taorminai amfiteátrumból nyílik a világ legszebb kilátása.

Ezek a régi nagyon régi emberek tudták, hová és hogyan építsenek: a hosszukás romhalmaz, mely a mai napig is megtartotta vonalainak grációztatását boltíveivel és karsu, fehér oszlopaival, egy menedékes szikla tetején áll. Közel és távol, mindenütt merész ereszkedések láthatók, mandolavirágtól ellepett fák teszik rózsaszinné az egész vidéket, le a jóniai tengerig, a poéták pávakék tengeréig, amely egyre változtatja a színét, s hol halványkék vagy haragos lila vagy gyöngéden zöld reflexekben csillog. Innen vörösbe játszó körvonalakban húzódnak fel ismét a szirtek, fel, fel a fellegek közé, míg végre egy pontban esucesodnak ki: az Etnában. Ez a hegy mindenkor pompás látványt nyújt: hajnalban rózsaszínű már akkor is, mikor lenn még minden alszik és sötét; alkonyatkor lilán válik el a narancssárga égtől, néha haragos lángok cikáznak az ormán, más-
kor pedig büszkén tartja ég felő hókosz-

ruza fejét. Így látták őt a görögök és a rómaiak, a szaracének és a normannok, akik váltakozva birták ezt a földet s rajta hagyták nyomaikat.

Taormina oly érdekes s oly kellemes tartózkodási hely, hogy idegenforgalma évről-évre gyarapszik. Marseillesből Palermon át legkönnyebben megközelíthető, vagy Nápolyból Messina felé minden hétfőn este, sőt Reggióból is, ahonnan csak 20 percet tart a hajút Messináig.

Messinától meg egy órányira fekszik Giardini, a honnan kocsin juthatunk el el legkényelmesebben a domboldalon fekvő Taorminába.

A Castello, a Mare, Timeo és San Domenico szállodák kitünőek. Már napi 12 frankért elsőrendű ellátásban részesül az ember. Sokan villát is bérelnék. Így pl.: az ép itt tartózkodó Sutherlandi hercegnő a gyönyörű Santa Catarinában lakik, mely gyönyörű üvegházzal van öszszekötve s nagy, regényes kerttel, melyben egymás mellett láthatók az élénk-színű virágok s a komor ciprusok. Már 250 frtót egy évre esinos kis villát kapni, melynek megvan a maga kis lépcsőháza, előcsarnoka. három-négy nagy szobája,

egy tágas loggia vagy piazzája, egy pincy kis konyhája és cselédszobája. — Egy bonne á tout faire-t nagyon olcsón lehet szerződtetni, esetleg úgy is, hogy 3—4 frankért naponta ellát két személyt és önmagát is az urnő konyhájában. A cselédek skarlátvörös szoknyát viselnek, és narancsszínű kendőt. A villásreggeli rendszerint rák-mayonnaise, risotto, borjúkötlet árticsókával, marsalai borral készült ugynevezett „részegek tortájá“-ból, narancsokból, datolyából áll. A társaság meg szokta egymást hívni ebédre, vacsorára egy-egy hotelbe, vagy a villába is. Öt órai téák a San Domenico kertjének tenger felőli terraszszaín, kilátással az Etnára, nagyon népszerűek. A mi-Caréma alatt bált is adtak s ez igen mulatságos volt. Meg nem álhatom, hogy le ne írjam a társaság egy tagjának névjegyét: két-tősen összehajtható halványrózsaszín kartonlap volt ez, arany szegélylyel, vanillával illatosítva. Az egyik oldalán domborművü cimere ékeskedett, a másikon a tulajdonos névalírása. A fiatal ember, aki ezt leadta, igen tehetős tagja a taorminai beau mondenak, gyémánt inggombokat visel és nyakkendőjét egy nagy briliánsal tüzi meg.

Szerbia uralkodói.

1804-től 1903-ig.

A szerb birodalmat Rigómezőn (Kosovópolyén) 1389. évben a török megsemmisítvén, a szerb nemzet, kivéve a Montenegróban lakó szerbeket, a kik szabadságukat meg tudták óvni, török iga alá került. A Balkán népei között első volt a szerb, a mely a török ellen fölkelt.

Az első fölkelést az új szerb király, Péter dédapja, Petrovics György — Karagyorgyevics (Fekete György), a szerbek vozdja (vezére) szervezte 1804-ben és Szerbiát felszabadította. Az ő műve volt, hogy Szerbia lett a Balkán félsziget első szabad állama. Szerbiában a Karagyorgyevics- és az Obrenovics-dinasztia fölvaltva uralkodott, míg e hónap 15-én, az Obrenovics-dinasztia kiirtása után, egyhangulag megválasztották Karagyorgyevics Péter herceget Szerbia királyának.

Szerbia uralkodói 1804-től kezdve mostanáig a következők voltak:

1. Petrovics György — Karagyorgyevics, vrhovni vozd és knyáz (fővezér és fejedelem). Született Visevece faluban, Kragujevac megyében, 1752. évben. Uralkodott 1804 január 20-ától 1813 szeptember 21-ig. Obrenovics Milos emberei ölték meg Radovány falu erdejében.

2. Obrenovics Milos, fővezér, később fejedelem. Született 1780 február 18-án Szreánya-Dobrinya faluban. Ő szervezte a második takovói szerb fölkelést 1815-ben. Uralkodott 1814 április 11-től 1839. évi június 1-ig és másodízben 1858 december 11-től 1860 szeptember 14-ig. Természetes halállal mult ki.

3. Obrenovics M. Milán, Milos fia, született 1819. októberben Kragujevacon. Beteges volt és csak huszonhat napig uralkodott 1839 évben. Meghalt 1839 június 26-án.

4. Obrenovics M. Mihály, Hunyadi Julia grófnő férje, született 1823 szeptember 4-én Kragujevacon. Uralkodott kétízben: 1840 március 5-től 1842 aug. 25-ig és 1860 szeptembertől 1868 május

29-ig, a mikor agyonlőtték a topesideri parkban.

5. Karagyorgyevics Sándor fejedelem, született 1805-ben, meghalt 1885-ben Magyarországon, Temesvárott, mint száműzött fejedelem. Uralkodott 1842 szeptember 2-től 1858 december 12-ig. Nagy barátja volt a magyaroknak és Garasanin Iliá minisztere által megmentette Kossuth Lajos életét, kinek menekülését Szerbián át Törökországba elősegítette.

6. Obrenovics M. Milán, született 1854 augusztus 10-én Jassi városában, Moldvaországban, meghalt Bécsben 1901 január 29-én. Krusedól szerémi szent kolostorban nyugszik. Uralkodott 1868 június 20-tól 1882 február 22-ig mint fejedelem és e naptól kezdve mint Szerbia első királya, 1889 február 22-ig, a mikor leköszönt fia, Sándor javára.

7. Obrenovics I. Sándor király, született Belgrádon 1876 augusztus 2-án, éppen a szerb-török háború idején. Uralkodott 1889 február 22-től 1903 május 29-ig (6 naptár szerint), mely napon feleségével együtt megölték.

8. Karagyorgyevics I. Péter király 57 éves, Karagyorgyevics Sándor fejedelem fia. A szerb nemzetgyűlés 1903 jun. 15-én Szerbia királyának választotta. — Trónörökös György herceg, fia, tizenhét éves. Második fia Sándor és leánya Helena. Neje Zorka, Miklós montenegrói fejedelem leánya, meghalt 1884-ben.

Szerbia eddigi uralkodója közül természetes halállal mult ki négy: Obrenovics Milos, I. Milán, II. Milán, és Karagyorgyevics Sándor. Gyilkosság áldozata lett három: Karagyorgyevics, az első fejedelem, Obrenovics Mihály és Obrenovics Sándor király.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közigazg. bizottság.

Rendkívüli ülés.

Tegnap délután 4 órakor a város közigazgatási bizottsága Puky Gyula főispán elnöke alatt rendkívüli ülést tartott.

Szinte csudálatos, mily sokat tesznek a szegényekért, e gyönyörű, de annyira koldus városban. A menházban harminc öreg asszony nyer teljes ellátást és ruházatot. A személyzetet a francia misszióbeli testvérek képezik. Hetenkint kétszer kenyert is osztanak ki, iskolát is állítottak, ahol a leánygyermek a régi szicíliai himzéseket tanulják el, a fiuk pedig fadaragással foglalkoznak. A szicíliai himzett vászonbluzok is ebből az iskolából kerülnek ki.

A város maga is nagyon érdekes. Szép normonn kapualjakat, mór mozaikot és remekművü vaserkélyeket látunk lépten-nyomon. Mindenfelé történelmi emlékekkel találkozunk. Itt éltek és jártak a hajdankori istenek, akik érintkeztek a halandókkal is, amott feküdt Nazos, a görögök első letelepedési helye, s ime Enna is itt van, amelyről az tartja a monda, hogy Persephone itt szakította a reá nézve oly végzetes virágot; ott fent pedig Mola látszik, amelyet felváltva bir-

tokoltak a szicíliaiak, normannok és szaracénok.

Taorminának kereskedelmi cikkben alig van specialitása. Szépek a szicíliai bureauk, ormolu diszszel és berakással. Már 50 frankért igazán remek dolgokat lehet kapni ebben a zsánerben. Alkudni okvetlen szükséges, s ezért nem haragusznak meg. Rendesen fele áron odaadják a tárgyakat, mivel „ön tanta bene beszél olaszul”, vagy „hamar elmegy”, avagy „mert ugyis tudjuk, visszatér ide...”

A hegyek között pompás séták kínálkoznak: kissé meredek ugyan a felfelé vezető út, de biztos, erős lábu szamarakon tehetjük meg azt. S ha egyszer beértünk a völgybe, annak bűbajos szépsége bőven kárpótol minden fáradságért.

Az ülésen az elnökön kívül jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Fauszt Elek, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Bészler Károly, dr. Magos György, Márton Imre, Horváth István, dr. Sárvány Gyula, dr. Popper Alajos, Pálffy Gábor, Kocsár Gábor és dr. Galánfy János kir. ügyész, mint a bizottság tagjai.

Latinovits kir. főmérnök és Nemes Kálmán bizottsági tag távol maradását kimentette, mit a bizottság tudomásul vett.

A rendkívüli ülés egyedüli tárgya Abrahám László t. ügyész feyelmit megelőző elővizsgálati ügye volt. — mit Szeicz Károly budapesti lakos ismételt és többféle feljelentései révén rendelt el a bizottság.

Nem foglalkoztunk ez ideig ez ügygel, mert hiszen legkönnyebb a köztisztviselők munkájauak kritizálása és munkásságuk felett a vádaskodás.

Most azonban az ügy olyan helyzetbe jutott, hogy épen a közzszolgálatot teljesítő köztisztviselők jogos és szükséges védelme érdekében szóvá kell, hogy tegyük.

Mennyire alaptalan Szeicz Károly vádja Abrahám László t. főügyész ellen, annak elbirálását hivatott emberekre bízuk. De a polgármester a vádat illetőleg már a tegnapi ülésen azt mondta, hogy nincs jogos alapja, sőt ok sincs reá.

Mindezek dacára Szeicz Károly a főügyészt terhelő vádaskodáson felül még messze tul megy s egy nyilatkozatnak nevezett fenyegetődzésben törvény és jog tiprókuak nevezi el a város vezető tiszt karát.

Mindezeket Kovács polgármester Szeicz sajátkezü irásából olvasta föl. — Kérte a bizottságot, rendelje el Szeicz ellen a kir. ügyészség útján a bünvádi eljárását.

A bizottság azt el is rendelte. Ezt megelőzőleg tudomásul vette a bizottság Márk Endre jelentését, mely szerint kéri magát az Abrahám László elleni elővizsgálat megajjtése alól felmenteni. Okot erre az adott, mert Szeicz egy Márkhoz intézett levelében Márkot a vizsgálati ügyben érintettnek mondja. Márk ugyan nem érzi okát, de kerülni óhajtja — a vizsgálat érdekében — annak látszatát is s ezért kéri e részben felmentését.

Puky Gyula főispán szintén azon véleményben van, hogy az, hogy Szeicz érintettnek mondja Márkot ez ügyben, nem volna ok arra, hogy más bizassék meg a vizsgálattal, de hogy látszata se legyen az állítólagos érdekelttségnek előbb Márton Imrét kéri fel a vizsgálat megajjtésére — ki elfoglaltságával magát e részben kimentvén — a vizsgálat megajjtésére Szilágyi Imre és Fauszt Elek bizottsági tagokat kéri fel.

Nem érdektelen megemliteni, hogy Szeicz a mellett, hogy most már a t. ügyészen kívül még a város fejeit is nyiltan bünrészeseknek nevezi, — s a midőn jobbra-balra mindenkit megvádol — Márkhoz intézett levelében még azt is fölemlíti, hogy a kezei között levő végzések alapján sikerült neki ez ügyben a fővárosi sajtó érdeklődését is megnyerni!?

Maga ez a vakmerő inszinuáció elég ok arra, hogy a vádaskodó igazá-

HEUREKA!

Nincsen többé elhalványodás! Régi, de javított másolási módunkat követve csakis tartós fényképeket készítünk. Bizonyítja még az 1865-ben kiadott munkáink teljes épsége.

GONDY és EGEY.

ban minden józan ember kételked-
jék.

A kinek komoly, alapos vádja van, az nem firkál olyasmit, a mi első pillantásra ostoba megfélemlítésnek látszik, de jól megvizsgálva rut visszaélésre való kísérlet a sajtó jóhiszeműsége ellen.

Az ügy különben a helyes utra terelődött és semmi ok nincs rá, hogy felesleges aggodalmaskodás miatt a nyilvánosság elől el legyen zárva. Nem árt, ha tudja a közönség, micsoda eszközöktől sem sem riad vissza egy elbocsátott boszúálló természetű alkalmazott. Hiszen csak nemrég volt alkalom látni a vármegye áldatlan megrágalmazását gonosz indulatu sugalmazás alapján.

× **Iskolai építkezések.** A város 6 új elemi iskola épületet és 2 tanítói lakást emeltet a közeljövőben. Az építkezések költsége 59,000 koronáig terjedhető összegre van előirányozva s annak eszközzésére július 3-ikára már az árlejtést is közhírré tették. A kitűzött napon a zárt ajánlatokat a város tanácstermében Oláh Károly v. tanácsos elnöklele alatt Abrahám László, Roncsik Lajos, Aczél Géza, Pálffy Gábor és Dr. Széll Kálmán tagokból álló bizottság fogja felbontani. Az árlejtésre ez uton is ismételt felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

× **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság e hó 29-én (hétfőn) a városháza nagytanácstermében d. u. 3 órakor folytatolagos ülést tart. Az ülésen Vecsey Imre főjegyző fog elnökölni.

× **Helyszini erdő szemle.** A közgyűlés kebeléből bizottságot küldött ki, melynek feladata az erdőségek kezelése, az erdő üzemeltetése s az erdővédelmi célszerűsítése fölött helyszini szemlét tartani. Király Gyula gazdasági tanácsos e célból a bizottság tagjait a szemle megtartására e hó 26, 27 és 28-ik napjára hívta egybe. A hivatalos szemlét a következő sorrendben állapították meg:

1. hó 26-án pénteken reggel 6 órakor összejövetel a városházán a nagytanácsteremben, indulás 6 órakor. Délelőtt 8 órakor érkezés a Savós kútra. Délelőtt 8 órától 11 óráig szemle a Savóskuton esetleg a Sámsoni birtokokon. Délelőtt 12 órakor érkezés a Martinkára. Délben 12—3-ig ebéd a Martinkán. Délután 3 órakor indulás a Guthra. Délután 5 órakor érkezés. 2-ik nap június 27-én szombaton szemle a Guthon. 3-ik nap június 28-án vasárnap reggel 7 órakor indulás a Guthról szemle a Cserén. Délben 12 órakor ebéd a Halápi erdőszőlőnél. Délután szemle Haláp, Bánk, Fancsikán. Erkezés vissza Debrecenbe aznap este.

Ágról-ágra.

Rip van Winkle második felébredése.

Rip van Winkle pikkolózik a Bika előtt. Szellő se rezdül s a rekkenő hőségtől a legyek is bágyadtak.

Winkle feladatához hiven bóbiskolni kezd s végül elalszik.

A járókelők megmosolyogják, de oly jóízűen alszik, hogy sajnálják felkölteni.

Ezalatt esendesen telik az idő. Lassankint beesteledik, majd reggel lesz, aztán ismét este és így tovább. Évek jönnek, évek szállnak, évtizedek mulnak.

Winkle rendületlenül tovább alszik. Haja, szakála szabályszerűen megnő, megöszül, sőt egészen megkopaszodik.

Szellő se rezdül, a rekkenő hőségtől bágyadtak a legyek, álmosak a pincérek. Egyik pincér félálomban szolgálja ki a vendégeket s épen Rip van Winkle előtt csap földhöz egy tálcát.

Winkle felrebben. Megtörli két öklével szemét s körülnéz.

— Ugy veszem észre, hogy elszundítottam Fizetek.

A pincér mellette terem.

— Egy pikkolóm volt.

— Micsoda kérem?

— Megsiketült? Egy pikkoló.

— Nem tudom mi az, kérem.

— Annyit mondok ne vicceljen, mert rosszul jár. Itt a 30 fillér.

A pincér csodálkozva néz rá,

— Könyörgöm, ezek régi pénzek.

— Nem is lehet a jövő évről való, hanem tavaly és tavaly előtt verték őket.

— Dehogyan kérem, a mostani pénzek aluminiumból vannak.

— Ugy látom, hogy ravasz fondorlattal örülésbe akar kergetni. Mondja meg hát, hányadik évben vagyunk?

— 1983-ban

Winkle tétován bámult bele a levegőbe, hol újabb csoda tünt elébe. Repülő gépek rohantak villámsebességgel tova, hogy szinte szédült az ember nézni őket.

Rémülten vette le tekintetét róluk s tájékozódást keresve nézett végig az utcán. S im égbenyuló palotasorok állnak előtte.

Vele szemben a legszebb palotán hatalmas betűkkel kiírva: Királyi palota. Attól jobbra a Szabadság szerkesztősége, a mellett pedig gyönyörű áruháza.

Megzavarodva állott fel Winkle s szinte öntudatlanul indult tovább. Minden lépésnél újabb meglepetés, újabb csoda.

Az emberek legnagyobb része villamos motoron ül s a talyigáknak is hat kereke van.

Kimerülten ült le végre egy óriási platánfa árnyékában.

Fürkésző szemmel figyelte az embereket, de sehol egy ismerős arc.

— Hova kerültem, mi történt velem, hiszen világos, hogy nem Debrecenben vagyok!

A mint ott üldögél szomorú kétségbeeséssel, egyszerre ismerős hang üti meg fülét. Kling klang, kling, klang.

Mi az? Ismerős hang a multból, mintha csak bölesődalát hallaná újra.

— De nem, nem lehet, csak képzelődöm, hiszen a világ bámulatosat haladt, míg aludtam. Lehetetlen... de ime mégis... ott, ott... jön a kis vasut... Tehát mégis Debrecenben vagyok! Üdvözöllek régi, régi ismerősöm. Te vagy az egyetlen, mely nincs változásnak alávetve. Járjanak az emberek szelek szárnyán, villám villanásán, vagy megnyergelhetik a gondolatot, reád nézve mindez közömbös. Ujra éledek, hogy meghaljak. Kerekoid tapossanak el, lassan, méltóság-teljesen forgó ismert kerekoid.

Boldogan fekszik a vágányra, de mire odaérne a kis vasut, Rip van Winkle unalmában magától meghal.

EGYHAZ és ISKOLA.

Fölvételek a róm. kath. főgimnáziumban. A róm. kath. főgimnáziumban a fölvételek július 1-én, 2-án és 3-án, mindenkor délelőtt 9—12 óra közt történnek. A fölvétel helye az igazgatósági iroda. (Uj rendház. 2. sz.) A főgimnáziumnak a folyó tanévben növendékei e három nap bármelyikén fölvételnek, de az 1. osztályra nézve július 1. és 2. napján csak helybeli róm. kath. vallású tanulók vétetnek fel, de 3-án a más vallásúak és vidékiek is. — Minthogy pedig az I. osztály párhuzamosítva lesz valószínűleg helyhiánya miatt elutasítani senkit sem fog. — Az igazgatóság.

Uj osztály a róm. kath. főgimnáziumban. A róm. kath. főgimnáziumban az 1903—1904. tanévre az első osztály mellé párhuzamos osztályt állítanak. Erre a miniszteri engedély már megjött, s az igazgatóság nem lesz kénytelen a jelentkező tanulókat helyhiánya miatt elutasítani.

Magánvizsgálatok a róm. kath. főgimnáziumban. A róm. kath. főgimnáziumban a magánvizsgálatok e hó 26. és 27. napján lesznek.

A kereskedelmi esti szaktanfolyam vizsgálatainak szóbeli részét e hó 24-én és 25-én, vagyis szerdán és csütörtökön tartják meg. A kereskedelmi tanintézet felügyelő bizottságának elnöke, Novelli Ede ur vezeti a vizsgálatokat. Kezdetők mindkét napon d. u. 3 óra. Helyiségök az iskolaépület I. emeletén a könyvtéri tanterem.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap ünnepeken d. u. 9—12-ig.

A városi muzeum.

Wosinszky Mór Debrecenben.

— június 24.

A muzeumok országos felügyelője Wosinszky Mór apát tegnap délután Debrecenben járt.

Azért jött le hozzánk, hogy megnézze, hogyan rendezik be ideiglenes szűk helyén, a gazdasági intézet volt helyiségében a városi muzeumot Miliesz Béla, akit Oláh Károly tanácsos hívott meg erre a munkára.

Miliesz azonban még nem érkezett meg és így Wosinszky apát nemcsak hogy szakszerű tanácsaival és utbaigazításaival se láthatta őt el, hanem magát a muzeum anyagát sem szemlélhette meg, mert Lőkovic Artur, a muzeum bűkező, lelkes alapvetője kénytelen volt neki azt a felvilágosítást adni hogy a muzeum műtárgyai még ládába vannak elcsomagolva.

Wosinszky ekkor Lőkovic kíséretében a kollégiumi muzeumot nézte meg Török Péter tanár távollétében a szolga nyitotta ki a muzeumot a muzeumok országos felügyelője előtt, a ki azt felette érdekesnek és gazdagnak találta, különösen a természetrajzi és régiségtárat, mely utóbbinak becses példányaiból néhányat le is rajzolt.

Wosinszky Mór az éjjeli vonattal vissza utazott a fővárosba; de kijelentette, hogy legközelebb ismét lejön 2—3 napra s akkor — amit most pár órai itt időzése alatt nem tehetett — felkeresi Puky főspánt, Kovács polgármestert, Oláh tanácsost, Kiss Áron, dr. Wolafka püspököket és Csikos Sándor drt, hogy a városi muzeum mielőbbi létesítése érdekében velük tanácskozzék.

A Szabadság szerkesztőségének alkalma volt a muzeumok országos felügyelőjével beszélgetni.

Wosinszky Mór rendkívül csodálkozott, hogy Debrecen városa nem ragadja meg a kedvező alkalmat közművelődési palota építésére s nagyszabású muzeum alapítására.

A vidék kisebb-nagyobb városait ugyanis valósággal versengenek, hogy a közoktatásügyi miniszterium ez irányban kifejtett bőkezűségét, támogatását a maguk javára értekesítsék.

Arad, Temesvár, Szombathely egy-másután építenek közművelődési palotát vagy muzeumot és a kormány rendkívüli áldozatokkal járul hozzá a létesítéshez.

Békés vármegyének például van muzeuma a megye székhelyén, Gyulán és a miniszterium Békés-Csaba nagyközség kérésére mégis százezer koronával segíti a békés-csabai muzeum létrejöttét.

Wosinszky Mór kijelentette, hogy a közoktatásügyi kormány hajlandó lenne a városi muzeum létesítéséhez nyolcvanezer korona készpénzzel hozzájárulni s ezen felül a Nemzeti Muzeum nagyerékű másodpéldányaiból nagyszabású, csaknem teljes muzeumot rendezne be, természetrajzi, ásvány és régiség tárat.

Ha pedig Debrecen városa közművelődési palotát építene, a kormány a maga részéről ugyanannyival támogatná azt, a mennyit a város erre a célra megszavazna.

A muzeumok országos felügyelője megjegyezte azonban, hogy a többi városok nagy agilitást fejtenek ki. A közoktatásügyi kormány előjegyezte Debrecen város bejelentett szándékát a városi muzeum céljaira való építkezéssel; azonban, ha Debrecen nem siet a terv megvalósításával, a kormány természetesen az ostromló többi városok igényeit fogja kielégíteni.

A muzeumok és közművelődési paloták létesítésére szánt összeg sem kifogyhatatlan. Ha az országgyűléstől erre a célra már megszavazott összeget más városok javára kimerítették, — Debrecen városa majd nem kaphatja meg azt, a mi most ugyyszólván készen az ölébe hullana.

Wosinszky Mór az ideiglenes muzeum szervezését is támogatni fogja a kormány megbízásából. Szekrény-mintákat, táblákat küld le s pár hét múlva ismét Debrecenbe jön.

Itt az ideje annak, hogy Debrecen városa dologhoz lásson! Bizonyára vannak a városnak alapjai, melyekből a polgárság újabb külön megterhelése nélkül, fel lehetne építeni a közművelődési palotát.

Ha város ad ingyen telket és megszavaz százezer koronát, százezer koronával hozzájárul az állam is. Ennyi pénzzel felépíthető a közművelődési palota. A kormány ezenfelül ugyyszólván teljesen berendezi a muzeumot, a mi újabb százezer korona értéket, esetleg ennél is többet képvisel.

Ily körülmények közt vétkes mulasz-

tásnak, a város közművelődési érdekei megbocsáthatlan elhanyagolásának kellene tartanunk, ha Debrecen város illetékes hatósága nem ragadná meg haladéktalanul az alkalmat az eszme megvalósítására.

Szabad pályaválasztás.

Diákok boldogsága, a vakáció közeledik. S a szülők gondja növekedik. Az ember életének egyik legfontosabb mozzanata az, midőn gyermekének jövője fölött dönt. Az egész emberiség érdekében kívánatos lenne, hogy minden szülő elsőrendű emberismerő, sőt lélek-buvár legyen, hogy alaposan ki tudja ismerni fiának hajlandóságait és képességét. Sok pálya szenved hajótörést mindjárt az elején, csak azért, mert nem annak nevelték a szülők gyermeküket, amihez hajlama és tehetsége van. És számtalan tehetséges, okos ember van, aki nem tud a pályáján boldogulni egyszerűen abból az okból, mert a foglalkozáshoz nincsen kedve és türelme. Más pályán sokra vitte volna, de azon, a melyre a szülői kényszerítették, kedvetlenül és sikertelenül rója le életét.

Óva intjük a szülőket: ne ők válasszanak pályát gyermekük számára. Bizzák ezt a gyermekükre. Ne legyen elöttük irányadó az a szempont, hogy ez vagy az a pálya tul van zsufolva, vagy ez vagy az a diploma nagyobb jövedelemmel kecsgetet. Manapság már minden pálya tul van zsufolva, de egyuttal minden pályán meg tud élni az, aki jól megtanulta a mesterségét és kedve van hozzá. Ez életigazság. Akik tagadásba veszik ezt, azok a szürke elmélet emberei, akik a nagy általánosságról alkotott véleményeket az egyesekre alkalmazzák s így nincs igazuk. Higyjék el nekünk, hogy sokkal kevesebb lenne minálunk a diplomás proletár, ha a szülői kényszer nem olyan pályára szorította volna az ifjút, amelyhez nem volt kedve és hajlama. Ezért van óriási aránytalanság az értelmiségi pályákon. A kitünő orvos, a kiváló ügyvéd 20-szor 50-szer több jövedelemre tesz szert, mint kollégáinak átlaga és felette sok orvos és ügyvéd van, akinek jövedelme jóval alatta van az átlagnak. Ezek nyomorognak.

Jegyezzük meg tehát jól: nem a szülőn áll a pályaválasztás, hanem a fiún. Nem az a pálya, amelyen sok pénzt keresnek mások, hanem az, amelyhez kedvünk van s amelynek ismereteit jól elsajátítottuk.

Ne érveljenek a szigorú szülők azzal, hogy nekik több itéletük és tapasztalatuk van, mint a fiataloknak. A maturáns manapság már nem naiv gyermek, hanem intelligens, gondolkodó ember, hajlamokkal, szenvedélyekkel és bizonyos életfelfogással. A kivételek, mint mindenben, úgy itt is csak erősítik a példát.

Esztendőnkön keresztül azt prédikálta a legtöbb publicista és cikkíró, hogy csak kereskedelmi vagy ipari pályára neveljük gyermekeinket. Ebben sincsen igazság. Hazánk kereskedelme és ipara annyira hátramaradt s az utóbbi években annyira hanyatlik a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt, hogy nem több, hanem inkább kevesebb embert tud eltartani, mint azelőtt.

Hiába ágálnak az ellen a böcs tanácsadók. Ez tény, melyen semmiféle nagyképűség nem változtat.

Neveljük gyermekeinket arra a pályára, amelyen azok a legjobban tudnak

érvényesülni. És hogy melyik ez a pálya, azt csak gyermekeink tudják megmondani.

*** A főkapitány szabadságon.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány július 1-én hat heti szabadságra megy. A főkapitány a polgármesterhez intézett bejelentésében azt kéri, hogy helyettesítésével a polgármester dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrfőkapitányt bizza meg. A szervezeti szabályzat értelmében azonban a főkapitány állandó helyettese a bünyügyi osztály főnöke. S e szerint a főkapitányt hat heti távollétében Végh Gyula, a bünyügyi osztály vezetője fogja helyettesíteni.

*** A Székely Társaság választmányi ülése.** A Székely Társaság e hó 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor Pünkösdi Ferenc műszaki tanácsos elnöklété alatt a Jogász és Tisztviselő kör helyiségében választmányi ülést tart. Az ülésen folyó ügyeket intéznek el.

*** Zászlószentelés Kolozsvárt.** Kolozsvárt, a mint ottani levelezőnk írja, — országos jellegű ünnepségre készülnek. Ugyanis a magyar kir. államvasutak kolozsvári műhelyének kebelében fennálló összhang önképző, dal- és zeneegylet ez év augusztus 16-án tartja zászlószentelési ünnepét, mely iránt már most is a vasutasok körében országsszerte nagy az érdeklődés. És méltán, mert az ünnep fénye érdekében a rendezőség semmi áldozatot sem kimél. Már maga az a körülmény, hogy az ünnep a Mátyás király lovas-szobra előtt felállított díszsátorban, körülbelül 800—1000 vidéki vasutas jelenlétében fog végbemenni, különös ünnepiességet fog az egész szentelési aktusnak adni. A zászlószentelés délutánján az ország legrégebb színházában verseny díjak osztásával egybekötött hangverseny lesz, melyre az államvasutak debreceni műhelyének Egyetértés önképző dal- és zene egylete mely az ünnepélyre szintén Kolozsvárra rándul, erősen készül s méltán remélheti is, hogy tekintve eddigi hírnevét, kincses Kolozsvárról babér nélkül nem távozik. És mi legőszintebben kívánjuk, hogy úgy legyen.

*** Árverés a Pavillon laktanyában.** A Pavillon laktanyában e hó 27-én d. u. 2 órakor árverés lesz. Az árverésen nem a laktanya kerül dobra, hanem két kincstári kerékpár. A sport kedvelőket mindenestre érdekelni fogja e hír, hol és amikor valószínűleg olcsón juthatnak majd egy kincstári kimustrált kerékpárhoz.

*** Magyar lányok nevei.** Előkelő társaságban történt.

Osszeverődött egy esomó uri leány meg egy csapat gavallér.

Az urak bemutatkoztak a hölgyeknek, a mire ezek is megmondták nevüket.

— Én Gogó vagyok, engem Zuzunak hívnak mondta egy másik, az én nevem Fineszi, mondta egy harmadik, az enyém Zsazsa szolt egy szőke, az enyém Lulu mondta egy barna angyal, én Bóbbé vagyok mondta egy fitos, én Didi, egy kevésbé fitos orru ifju honleány.

Végre megszólalt egy kék bluzos szépség, aki mindezeideig csendesen üldögélt egy puffon.

— Az én nevem Mariska.

— Mariska, zudult fel az általános esodálkozás moraja. Mariska, hogy is hívhatnak valakit Mariskának.

*** Öngyilkos honvéd.** Epen 100 napja volt még hátra Cseke Jánosnak a gyöngy

életből. 100 nap múlva hazamehetett volna oda, a hol bölesőjét ringatták, a hol régi ismerősök üdvözölték volna s édes anyja örömkönnnyet sirt volna viszontlátásakor. Lehet, hogy valamelyik szép gyöngyösi lány is epedve várta vissza. De Cseke Jánost már hiába várják. Nem volt ereje, hogy azt a 100 napot kitöltse. Tegnap éjjel a honvédségi raktárnál állott őrt. Előírás szerint fegyvere éles golyóval volt megtöltve, mely biztosan őt. Éjjel 3 órakor elhagyta őrhelyét s a Széchenyi-utca végén levő huszárlaktanya háta megett szíven lötte magát s csakhamar kiszenvedett. Az őrparancsnok tizedes mikor nem találta helyén Cseke Jánost, rögtön jelentést tett az ügyeletes tisztnek. Az ezredparancsnokság elrendelte Cseke János körözését s a rendőrség segítségével csakugyan megtalálták a mondott helyen holtan, mellette szolgálati fegyverével. Az öngyilkosság kétségtelenül megállapítható, de hogy mi vitte rá végzetes tetterre, azt sejtteni sem lehet. Sőtét tervéről senkinek sem volt tudomása, semmiféle levelet nem találtak nála s a 12-ik század legénysége szerint a legutóbbi időig vidám jókedvű cimborá volt. Hozzátartozóit sürgönyileg értesítette az ezredparancsnokság.

* **Gyalog Berlinbe.** Jó István és Zelovics Zoltán ref. főgimnáziumi heted osztályu tanulók és kálvinista-diák szokás szerint a nagy szünetre arra akarják felhasználni, hogy gyalogszerrel utazva ország-világot lássanak. A két tanuló a vizsgák után rögtön utnak is indult s merész vállalkozásu utjuk végcéljául Berlint — Németország fővárosát tűzték ki. Gondosan megállapított utitervük szerint csak szeptember hó első felében érkeznek vissza.

* **Ez is önzellenség.** Z. város tanácsa jó ideje zsörtölődött már azon, hogy fizetések kevés. Ugy találta azt saját hivatali állását illetőleg a polgármester is. — No majd segíték rajta — mondá egy napon a polgármester.

Pár nap múlva aztán tanácsülés volt s újra szóba került a dolog. A polgármester diadalmasan nyul jobb zsebébe s kihuz belőle egy csomó irást.

— Ime biznyság Isten s emberek előtt, hogy minden városban több a polgármester fizetése — mint nálunk.

— Helyes! válaszolja a magistratus. Aztán belenyul bal zsebébe.

— Ime t. tanács. biznyság Isten és ember előtt, hogy — előtár egy csomó aktát — mennyivel kevesebb mindenütt a tanácsosok fizetése — mint nálunk.

— Es én — teszi hozzá melancholiával — mégsem — irigykedem rátok.

* **Halálozások.** Tegnap közölt kimutatásunk óta a következők haltak el városunkban: Nagy Róza ev. ref. 24 napos, Kovács József ev. ref. 3 hónapos, Száli János r. kath. 7 napos, Cserta János r. kath. 24 hónapos.

* **Aki önmagától lop.** Ugrai László régóta elválva él feleségétől. Valami csekélyebb ok miatt kergette el az aszszonyt magától, pedig majd minden vagyont a feleségé volt. Nem is hagyta annyiban Ugrainé a dolgot. Tegnapelőtt begratolt — férje távolléte alatt egy kis fiút az ablakon s azzal minden könnyen elvihető dolgot összeszedetett. Párnákat, csuprokat, képeket, lámpát, sőt az ágy megbontása közben talált 556 koronát is elvitte. A hazatérő férj rögtön tisztában volt vele, hogy ezt csak a felesége tehetné s ez irányban tett a hatóságoknak jelentést. Ugrai Lászlóné be-

ismerte tettét, de azzal védekezett, hogy ő csak a magáét lopta el.

* **Köszönetnyilvánítás.** A feledhetetlen jó férjemnek, néhai dr. Imre Gábornak végtisztességtételén oly sok felől és oly megható módon tanúsított részvétért mindazon t. testületeknek és egyeseknek kik kegyeletük áldozatával fájó szívünkre enyhületet hoztak, gyászoló családom minden tagjának nevében hálás köszönetet mondok. Hajduhadház, 1903. június 22. özv. dr. Imre Gáborné.

x **Szenzáció a Hauer mulatóban.** Rendkívül érdekes estélye lesz ma az Angol Királynőben mulató közönségnek. A világ legtekélyesebb beszéző gépet a Zonophont fogják bemutatni olyan műsorral, mely a legkényesebb igényeket is tökéletesen kielégíteni képes. A Zonophon ment mindazon hibáktól, mely a gramphont és phonográphot kellemetlenné teszi. Nincs esőhangja, minden hangszert jellemzetesen teljes hangszínezettel ad vissza. Az ének, beszéd a legutolsó árnyalatban is meglepően tökéletes. Ma este a műsort úgy állították össze, hogy a közönség, a férfi- és női ének-, a karének-, különféle hangszer- és egész zenekarok hangjait fogja élvezhetni. Mi a kiknek alkalmunk volt már az előadásban gyönyörködni, bátran állítjuk, hogy nem mindennapi élvezet részesei lesznek a jelenlevők.

* **Táncitanítási jelentés.** Alföldy Károly okleveles táncitanító nyári táncitanítási tanfolyamát július hó 1 én délután 5 órakor megkezdte. Beiratkozni bármely időben lehet lakásán Péterfia 2. sz. a.

x **Tollkönyű nyári kalapok.** Valódi angol könnyű 1 ft 20 krtól feljebb ugyszintén a legfinomabb Grand Prix érmmel kitüntettek Borsalina s a többi legelőkelőbb gyártmányu szalma és posztó kalapok a legnagyobb választékban Fekete Jakab kalapáruházában.

x **Legdivatosabb** fille, schvéd, ezérna, selyemec keztyük aplicatióval, nagy választékban érkeztek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

* **Zónareggeli a Frohner étteremben** folyton frissen csapolt sör és zónareggeli gazdag étlap szerint kapható a Frohner szálloda csinosan berendezett udvarkert-helyiségében.

x **Hitetlenek,** a ki egészséges napjaikba a mesterséges fehérnyekészítmények értékét kétségbevonták, már sokszor ha gyomruk a természetes elédelt képtelen volt megemészteni ilyen erősítőszerek használata után azoknak hívei és pártolói lettek. Hosszabb idő óta a pácienseknél legnagyobb elterjedtségnek és kedveltségnek örvend a Somatose. Magas fehérnyetartalmánál fogva az izomgyarapodáshoz szükség anyagokat könnyen emészthető tönényalakban szolgáltatja.

x **Feladatunk és célunk a betegek táplálásánál** a testet a képpen megtartani, hogy a természet által adott erő, a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen a beteges változásokat a megtámadott szervekben legyőzni. Különösen lázas betegségeknel, krónikus fertőző bajoknál, mint pl. a tüdőgümőkórnál hol a szövetek szétmállásu fokozott, a fehérnyeszükséglet magasabb. Az anyagnak pótlása a táplálkozása által a legtöbb esetben az étváagnak teljes hiánya és az emésztési zavarok miatt megátoltatik. Különösen nehéz a mindennapi étellel az elégséges fehérnyének nyújtása, mely a táplálék- nak az életműködéshez nélkülözhetlen alkatrésze. Könnyen sikerül ennek pót-

lása a Somatose segítségével, mivel ezen husból előállított erősítőszert csaknem kizárólag fehérnyét tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban, miáltal az emésztési nevei által vétetik fel. Ezen kívül a Somatosénak még azon jó tulajdonsága van, hogy nagy mértékben fokozza az erőt és étvágyat.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik

A kormányválság.

— jun. 24.

Holnap csütörtökön összeül a képviselőház.

Még nem volt rá eset 1867 óta, hogy a mikor nincs kormány, a ház ülést tartson.

Khuen-Héderváry gróf ma Bécsben lesz a királynál és jelentést tesz budapesti tanácskozásai eredményéről. Lehet, hogy mire a képviselőház csütörtöki ülését Apponyi Albert gróf megnyitja, Khuen-Héderváry már megkapta a királyi megbízást kormány-alakításra. A fővárosban töltött idejét a horvát bán mindenestre jól felhasználta: érintkezett az összes politikai vezéremberekkel, miniszterekkel, szabadelpárti és ellenzéki férfiakkal egyaránt. A függetlenségi párttal valóságos gyűléseket tartott két ízben is.

A válság legnevezetesebb fordulata s eseménye az ugynevezett ó-szabadelvűek szervezkedése volt.

Az ország közvéleménye ezt nem fogadta valami lelkes rokonérzessel. A régi Tisza-kornak megújodását e hazában senki se látná szívesen. Széll Kálmán alaposan kifejtett és elfogadott szabadelvű programjának alapján áll ma a nagy többség, a nemzeti közvéleményben épp úgy, mint a kormány-pártban.

A tegnapi eseményekről távirati és telefon-értesülések alapján híradásunk im ez:

A képviselőház csütörtöki ülése.

Még nem volt rá eset alkotmányos korszakunk óta, hogy a képviselőházat kormányválság ideje alatt, a mikor a felség a volt kabinet lemondását már elfogadta, de az új kormányt még ki nem nevezte, összehívták volna.

Ez a precedens nélküli eset nagy fejtörést okoz az elnökségnek, hogy ugyanis mily formalitások mellett tartassék meg az ülés. Jelen legyenek-e a volt kabinet tagjai és ha igen, foglalhatnak-e még helyet a miniszteri bársonyszékeken?

Széll Kálmán miniszterelnök abban a nézetben van, hogy ő nem ülhet bele a miniszteri székre és ha joga van is hozzá, nem akar többé beleülni. Viszont az elnökség és különösen Tallián Béla alelnöknek az a nézete, hogy a volt kormány még lévén bizva az ügyek vezeté-

sével, mint kormány vesz részt a esütörtöki ülésen.

Hogy a formalitásokat megbeszéljék, Apponyi Albert gróf házelnök holnap délelőtti 10 órára értekezletet hívott össze, a melyen a különböző pártok vezérférfiai jelennek meg és Széll Kálmán lemondott miniszterelnök is részt vesz. A holnapi értekezleten vitatják meg a legapróbb részletekig a esütörtöki ülés alakításait.

Apponyi ma délután Eberhardtra utazik a családjához, de esütörtökön reggel visszaszajó és ő fog elnökölni a esütörtöki ülésen.

Azt remélik, hogy az ülés simán fog lefolyni.

Khuen-Héderváry tanácskozásai.

Budapest, jun, 23. Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán a mai délelőtt folyamán folytatta látogatásait politikai életünk vezető személyiségeinél, hogy magát a magyar politikai helyzetről minél behatóbban tájékoztassa. A mai délelőtt folyamán a bán felkereste Hieronymi Károly, Szentiványi Árpád és Hodossy Imre orsz. képviselőket, azután lakására hajtatott, a hol Nagy Ferencel tanácskozott. Lakásáról Khuen-Héderváry gróf Lukács László pénzügyminiszterhez hajtatott, a kitél Kossuth Ferencnek Józsefköruti lakására ment, a hol őt Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Barabás Béla, Komjáthy Béla, Barta Ödön, Tóth János és Justh Gyula képviselők várták, akikhez a függetlenségi és 48-as párt felkérésére még Polonyi Géza is csatlakozott. Khuen-Héderváry gróf hosszabb ideig tartó tanácskozást folytatott a függetlenségi párt tagjaival.

Budapest, jun. 23. A Kossuth Ferenc lakásán tartott tanácskozásról a következőket jelentik:

A bán kijelentette, hogy hajlandó a katonai javaslatok tárgyalását felfüggeszteni; de kívánja a tarack ütegekhez szükséges mintegy hatezer ujonctöbblet megajánlását. Továbbá felhatalmazást kér, hogy a katonai javaslatokban konteplált ujonc létszám felemelését a póttartalékból fokozatosan fedezhesse. A póttartalékosok behívásáról semmi esetre se mondhat le, mert ahhoz a hadügyi kormány feltétlenül ragaszkodik.

A bán kérte a függetlenségiakat: fogadják el a propozícióit; ellenkező esetben nem állhat jót sulyosabb természetű következményekért.

A bán javaslatát a függetlenségiak nem fogadták el.

Mikor a bán a tanácskozásból kijött, egy hírlapíró kérdésére kijelentette:

— A tárgyalás abba maradt, mert nagy nehézségek merültek

fel. A további teendőket Pitreich-hal, Fejérváryval megbeszéltem, csak azután folytatjuk a tanácskozást.

Budapest, június 23. Politikai körök véleménye szerint a helyzet nagyon sulyos és aggasztó.

A bán délután a Szederkényi-csoporttal és a néppárt vezetőivel tanácskozott.

Budapest, jun. 23. A Magyar Távirati Iroda szerint Khuen-Héderváry gróf propozíciója, melyet a függetlenségi pártnak tett, helyesen a következő:

A tarack ütegekhez szükséges 5900 ember a jelen javaslat alapján megszavazandó. A javaslat módosítása abban állana, hogy további tizenötezer ujonc besoroztassék ugyan, de ezeket azonnal szabadságnak s csak akkor hívják be, ha a létszám felemelet a képviselőház még ebben az évben megszavazná.

Az a hír, hogy a hiányzó 15,000 embert a póttartalékból hívják be szolgálatra, valótlan. Ellenkezőleg, a most sorozandó 15,000 ember lépne 1904. január 1-én póttartalékba, ha addig a képviselőház nem szavazza meg a létszám emelést.

A bán holnap még folytatja tárgyalásait és csak holnap délután 5 óra 15 perckor utazik Bécsbe.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, jun. 23. A függetlenségi párt ma este tartotta meg nagy értekezletét, melyen majdnem valamennyi függetlenségi képviselő részt vett. A párt nem hozott határozatot, hanem bevárja a bán holnap megadandó válaszát, hogy teljesítheti-e mindazt, a mit Kossuth Ferenc ismert javaslata kíván?

S Z I N H A Z.

(Felvételi vizsgálat a színészegyesületben.) Az orsz. színészegyesületben tegnap kezdődött meg a felvételi vizsgálat roppant nagy érdeklődés mellett. Az egyesület Dorop-tér 9 számú palotája előtt valóságos humultus volt. A felvételi bizottság tagjai voltak: Ditrői Mór elnöke alatt Andaffy Péter, Deák Péter, dr. Komor Gyula, Szilágyi Vilmos Szendrey Mihály és Vidor Dezső tanácsosok. A felvételi vizsgálatra összesen 162 színész illetőleg színésznő jelentkezett.

T Á V I R A T O K.

A király katonai szemlén.

Bécs, jun, 23. Ő felsége ma reggel az 50. gyalogdandár megsejmelésére Ferenc Ferdinánd főherceg, Beck vezérkari főnök, a hadsereg főfelügyelője, a hadügyminiszter és a külföldi katonai at-

tasék kíséretében Lajtha-Bruckba érkezett. A király először a hadtestparancsnok jelentését fogadta. A király az üdvözlésére megjelent mosonmegyei főispánnak és alispánnak megjegyezte, hogy örül, hogy őket viszontláthatja. Ezután ő felsége tényes kíséretétől követte a gyakorlótérre lovagolt. Ő felsége a kellemetlen időjárás és heves északnyugoti szél dacára megtartotta a tervezett szemlét. A két ezred szemléje a brucki táborban tartott első szemle mintájára folyt le. Ő felsége egyik csapattól a másikhoz lovagolt és élénk figyelemmel kísérte az egyes gyakorlatokat. — A díszmenet után ő felsége utasítást adott egy kölesönös haregyakorlatra, a melyet fél 10 órakor beszüntettek. Ő felsége legteljesebb meglegedésének adott kifejezést.

A szerbiai események.

Genf, jun. 23. Péter király Popovics ezredet tábornokká, Kosztics századost őrnagygyá és Gruics főhadnagyot századossá nevezte ki.

Ez a három tiszt a kit a király szolgálatára küldtek és kiknek ketteje résztvett Sándor király és Draga királyné meggyilkolásában.

Pétervár, jun. 23. Anglia és Oroszország között napok óta jegyzék váltás folyik, amelynek tárgya a szerb helyzet. Oroszország nem helyesli a királygyilkosok azonnal való megbüntetését, hanem azt kívánja, hogy később büntessék meg őket, mert nem szabad I. Péter királynak uralkodása elején nehézségeket utjába gördíteni.

Belgrád, jun. 23. Bonham angol követ ma reggel Bécsen át Londonba utazott.

Athén, jun. 23. A király 14 napos gyászt rendelt el a szerb királyi párért.

Bern, jun. 23. Péter királynak Svájcban át való utazása zavartalanul és tervszerűleg folyt le. Magasabb svájci vasuti hivatalnokok kísérték a vonatot a határig. A király utközben nem mutatkozott.

Budapest, jun. 23. I. Péter szerb király ma éjjel átutazik Magyarországon és holnap szerdán délelőtt érkezik Belgrádba.

Belgrád, jun. 23. Franciaország, Hollandia és Törökország megszakították Szerbiával a diplomáciai összeköttetést. Követeik már ma elutaztak.

Egy főispán balesete.

Budapest, jun. 23. Bérczy Ákos főispán egy előkelő cukrászdában hirtelen összeesett. Sulyos betegen szállították a Bristol szállóban levő lakására.

Statárium.

Budapest, jun. 23. Varasd megye Lubregi járására nézve ma lázadás, gyilkos-

ság, rablás, gyújtogatás, idegen vagyon rongálása ellen kihirdették a statáriumot.

Művészt a Margitszigeten.

Budapest, jun. 23. A főváros tündérszigetén, a Margitszigeten ma este fényes művész est volt. Az est az alsó-szigeti új társalgó teremben folyt le s 9 órakor kezdődött. Csillag Teréz előadta Herczeg Ferenc Bekvartélyozás című új magán-jelenetét, Varsányi Irén és Tanay Frigyes mulatságos kék-vók paródiát mutattak be. Nagy tetszést aratott Jung Rózsi nemzetközi dalaival s a többi szereplők is sikerrel működtek közre. A zenét Kun László látta el.

Gabona tőzsde.

Budapest, június 23. Buzakinálát mérsékelt vételkedv gyöngé. Szilárd irányzat mellett 10,000 méter nássa került forgalomba tartott áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Buza októberre	7.43—44.
novemberre	0.00—00.
decemberre	0.00—00.
Rozs októberre	6.27—28.
októberre	0.00—00.
Zab októberre	5.53—54.
novemberre	0.00—00.
Tengeri 1904. májusra	6.29—31
Tengeri júliusra	6.33—34
aug.	5.24—27.

Regény csarnok.

A tejtetvér.

Első rész.

(Folytatás.)

Meggyőződéseinek ezentul csak gyermekes tüntetésekből adott kifejezést.

Igy például légmentesen elzárta kastélyának minden ablaktábláját az augusztus 15-iki nemzeti ünnepen, vagy pedig levelein fejjel lefelé ragasztotta fel a „zsarnok“ arcképét viselő levélbécseket.

Különben leszámítva nemesi gögjét és maradi elveit, vigkedélyü melegsívü jó ember volt. Teli lekesedéssel és bizonyos veleszületett józúsággal, a melynek megvolt a maga eredeti zamatja. Ötvenhét éves korában még mindig fiatalos ügyességet fejtett ki minden testgyakorlatban és nagyon lovagias volt a hölgyekkel szemben.

Magas, termete olyan egyenes volt, akár a fenyőfa. Kórszakálla már galamb-összsző fehéredett ugyan, de fekete szemöldöke, még mindég üde arcőre és kristálytisza kék szeme arcának sajátoson fiatalos és friss kifejezést kölcsönzött. Igen buzgó katolikus hírében állott, pontosan résztvett a misén minden vasárnap a bealulieu-i plébános nagy öröme, a ki aztán ezeken a napokon mindig hivatalos volt ebédre Malpertiusba.

Leánya, Mária Terézia, husz éves korában felvette az apácáfátyolt a villottei zárdában és Joél nemesak hogy nem gőrdített akadályt ez elhatározása elé, hanem buzdította is szándéka megvalósítására, a mely fölevenítette a Louëssart-család egy hősi hagyományát.

Fia Germain, miután jó sikerrel fejezte be tanulmányait, kedvet kapott a katonai pályára és az apának nem volt semmi ellenvetése az ellen, hogy a fiu a saint-cyri katonai iskola főlvételi vizsgálatára készüljön.

— A Louëssart-család tagjai — így szólt — mindig katonák voltak, és ámbár olyan kormány alatt élünk, a melylyel én nem tudok rokonszenvezni, mindamellett nem látok semmi összeférhetlenséget abban, hogy Germain követi apja példáját. Nemes ember, ha nem a királyját szolgálja is, a hazáját mindig szolgálhatja.

Germain de Louëssart tehát a katonai iskolába való, főlvételésért folyamodott és 1852-ik fel is vették 1854 ben ki-

került az iskolából és alhadnagyi ranggal egy Krimbe induló ezredhez osztatott be. Ott maradt Sebastopol bévételéig, a hol hidegvérűsége, kitartása és hősiessége olyan feltűnést keltett, hogy mint hadnagy tért vissza Franciaországba. Midőn 1859-ben Napoleon Lajos hadat üzent Ausztriának, a fiatal Louëssart az első között volt, kiket kiszemeltek arra, hogy az Alpesekeket átlépjék. E rövid olaszországi hadjárat alatt Germain hősiessen harcolt Magentánál és Solferinónál, a hol kapitányi vállbjottal és a becsületrend keresztjével tüntették ki.

(Folyt. köv.)

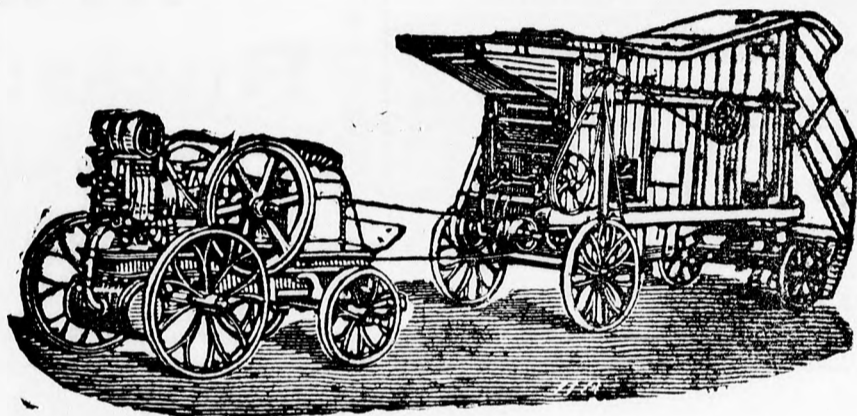
„MAYER“ GÉPGYÁR SZOMBATHELY

Raktár: Budapest. V., Lipót-körut 15.

Gazdasági gépeket, ^{kitűnő szer-} ^{kezetű} Benzin-motorokat ²⁻⁵⁰ ^{lóerejű}

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem
gépész-szükségleten.

Tűzveszély kizárva.

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártás Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű cevaros és szabadalmazott víznyomásozó borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kiváló képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

A legjobb arc-
szépitőszerszer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

Egy tégely ára
1 kor. 40 Allér

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Egy kis tégely ára
70 Allér

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és krémé 1 doboz ára 1 korona.

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnak V. Emil, Mihalevits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerészertárban

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Eladó

a Varga-utcai 34-ik

számu ház.

— — Értekezhetni, — —

Visky Sándor,

közközházi gondnokkal

... 50 évi r.

ESZEKI

ARCKENŐCS

és eszéki

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator”
gyógytárába

Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 kor 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor
Ezen cikkek mentek minden ártalmatlan alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 száma B. m. rendeletnek**Főraktár Budapestén****Török József**

gyógyszerésznél

VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29.

**Az Alföldi takarékpénztár
Debrecenben**

kedvező feltételek és gyors elintézés mellett törlesztési jelzálog kölcsönök ad 15—20 évi annuitásokra. Már tenálló jelzálog kölcsönöknek csekélyebb kamatlábu törlesztéses kölcsönökre átválttatását (conversiót) készséggel közvetít.

Az igazgatóság.**100,000 KORONA**

nyerhető egy

3%-os magy. jelz. nyerem. sorsjegy

IGÉRVÉNNYEL

30000 KORONA.

Huzás: már jun. 25-én.

Igérvények, Osztálysorsjegyek kaphatók a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bankban
(Iparbankudvar.)**MIHALOVITS J.**gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz
Debrecenben, főter 51. szám.

Ajánlja a következő, közkeveltségnak örvendő készítményeit:

Harmat-crème

areszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál.

— 1 tégely Harmat-crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoboz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehéríti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszer-tára a „Kigyó”-hoz Debrecenben.

Dr. Borsos-féle **Növényi Hajszesz.**
Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle **Növényi Hajkenőcs.**
Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s evégből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.**China-vas-bor.****Condurangó-bor.****Pepsin-bor.**

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.